

[Krag.]

mæssige og lokale Interesser. Derfor kan jeg ikke se den Uretfærdighed, der hævdes at være i, at en Rigsdagsmand repræsenterer et større Antal Vælgere i Hovedstaden, end Tilfældet er ved Repræsentation af Vælgerne i de tyndt befolkede Egne, og jeg kan heller ikke se nogen Uretfærdighed i, at Repræsentanterne for visse Amt er svarer til et større Vælgertal, end Tilfældet er i andre Amt. Men en helt anden Ting er det, at Vælgertallene og Indbyggertallene saa vidt muligt maa være lige store i samtlige Kredse inden for det samme Amt. Dertil kommer jo saa desuden den overordentlig store Fordel, som de københavnske Vælgere har i dette, at Regeringen og Lovgivningsmagten har sit Sæde i København, at de har saa overordentlig meget lettere ved at komme i nøje Kontakt med deres Repræsentanter og faa varetaget deres Interesser af enhver Art, end Tilfældet er for Vælgerne ude i Landet. Derfor er det jo netop ogsaa, at Grundloven siger, at ved Kredsinddelingen skal der ikke blot tages Hensyn til Indbyggertal og Vælgertal, men ogsaa til Befolkningstæthed. Det er netop Udtryk for en Tilslutning til den Betragtning, som jeg her har anført. Jeg vil derfor gerne spørge den højtærede Minister, om han ikke er af den Anskuelse, at der, naar denne Valglov er gennemført, da skal være taget det samme Hensyn til Vægten af disse tre Faktorer: Indbyggertal, Vælgertal og Befolkningstæthed som hidtil. Mener den højtærede Minister ikke, at Hensynet til Befolkningstæthed, naar hans Grundlovsforslag eventuelt er vedtaget, skal være det samme som det, man havde i Sinde at tage til Befolkningstæthed, da man ordnede denne Sag i 1915? Men hvis det er Tilfældet, synes jeg ikke, at man uden videre uændret fra den gamle Valglov til den nye kan overføre Regelen om, at man skal tage Summen af Indbyggertal og Vælgertal og 10 Gange Kredsarealet i Kvadratkilometer og bruge dette Tal som Forholdstal, efter hvilke Kredsinddelingen skal tilrettelægges. Indbyggertal og Vælgertal er naturligvis nogenlunde proportionale, men Vælgertallet er formentlig vokset gennem Aarene i stærkere Forhold end Indbyggertallet som Følge af Forskydninger af forskellig Art: Fødsels-hyppighed, Levesandsynlighed o. s. v., og det gælder ogsaa i ikke ringe Grad for Landkredse og Bykredse i Sammenligning under Hensyn til Vandringen fra Land til By.

Men lad det blive staaende, som det er, Indbyggertal og Vælgertal, lad os regne med, at det er nogenlunde proportionalt — begge har været i stærk Vækst —, men den

tredie Addend i denne Sum, som giver Fordelingstallet, nemlig Kredsarealet, er i det væsentlige uændret. Og naar man da løfter Indbyggertal og Vælgertal op, men lader Arealerne blive staaende paa samme Niveau, som man anbragte dem paa i 1915, saa faar denne sidste Faktor en væsentlig mindre Vægt, end man tillagde den i 1915. Det vil sige, man begunstiger de Egne, hvor Indbyggertal og Vælgertal har været i stærk Vækst, men man formindsker i væsentlig Grad Hensynet til Befolkningstæthed og lader det gaa ud over de tyndt befolkede Egne ved den nye Inddeling. Jeg kan ikke tænke mig, at det kan være den højtærede Ministers Hensigt, og derfor har jeg villet fremdrage Sagen allerede nu ved første Behandling og henstiller den til den højtærede Ministers velvillige Overvejelse. Thi hvis man ikke forstørrer den Faktor, hvormed Arealet af Kredsene i Kvadratkilometer multipliceres — den Faktor, som altsaa nu er 10 —, begaar man en Uretfærdighed over for de tyndt befolkede Egne. Her i Hovedstadsomraadet er Indbyggertallet vokset i Aarene siden Folketællingen i 1911 med et halvt Hundrede Procent, paa Øerne kun med en Snes Procent og i Jylland maaske med 40 pCt., men der er det Byerne, hvis Vækst foranlediger, at den samlede Befolkningstilvækst er saa stor, som jeg her nævner. Derfor kan jeg ikke undlade paa de tyndt befolkede Egenes Vegne at protestere imod, at den højtærede Minister ved denne Omarbejdning af Valgloven lader det Grundlag, hvorefter Kredsene inddeles, tilsyneladende være uændret, men i Virkeligheden ændrer det paa en saa afgørende Maade til Ugunst, som sagt, for de tyndt befolkede Egne. Jeg haaber, at den højtærede Minister er at faa i Tale i denne Sag under de Forhandlinger, vi nu kommer til at føre i den kommende Tid.

I øvrigt skal jeg sige, at jeg i og for sig er vel tilfreds med de Ændringer, der er foreslaaet med Hensyn til Kandidatopstillingerne i Relation til Partierne. Da denne Valglov jo er saa afgørende bygget paa Partibegrebet — Partiet er Basis —, men da man paa den anden Side naturligvis ikke bør udelukke Folk, som ikke vil have noget med Partier at gøre, fra at stille sig til Valg, var det vel nok det naturlige, at man sagde: Der er 2 Sorter af Kandidater, dem, der er godkendt og opstillet af et Parti, og dem, der staaar udenfor. Hele dette Støttebegreb, som vi jo ogsaa har i den gældende Valglov, har givet Anledning til adskiligt, som politisk set ikke helt er af det